

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Dobro naj shrani beli mož totem mojega sina, je obenem tudi moj totem. In Veliki duh mu naj vse življenje pošilja sonce in veselje!

Se enkrat so si podali roke in inženjer s svojo družino se je poslovil. Indijanca sta spet sedla na sveženj in stari je povedal:

»Dobri ljudje!»

»7 o dobri ljudje!« je pritrdil sin.

Te besede so bile edini izraz njunih čuvstev, ki jima ga je dovoljevala indijanska molčečnost.

Po indijanskih nazorih je opravil inženjer Buttler svojo zahvalo na zelo nežen in dostojen način. Seveda bi sam nikdar ne bil tako dobro pogodil indijanske rahločutnosti, premalo je poznal običaje rdečkarjev, najbrž bi jima bil ponudil denar in ju hudo razžalil. Old Firehand pa ga je poučil, kaj sme storiti in kako mora govoriti.

Vrnil se je v kajuto in pripovedoval, kako sta Indijanca sprejela darilo. Ko je omenil totem, mu je bilo videti, da darila ne zna prav ceniti.

»Ali veste, kaj je totem?« ga je vprašal Old Firehand.

»Vem. Znamenje je in rabi se, kakor pri nas na primer pečatni prstan. Totem je lahko narejen iz različnega blaga, navadno pa je kos usnja.«

»Vaša razlaga je le deloma pravilna! Totem sme imeti in podeliti le poglavar. Veliki Medved je poglavar, da pa ima že tudi Mali medved svoj totem, je dokaz, da se je proslavil s čini, ki so celó za Indijanca izredni.

Totemi so različni, kakršen je pač njihov namen. Eni služijo za nekako izkaznico, za potrdilo, kakor pri nas pečatni prstan, drugi, in tisti so za nas belokožce posebno važni, pa so priporočilo za tistega, ki tak totem dobi. In tako priporočilo je lahko več ali manj vredno, kakor se pač glasi.

Pokažite mi tisto usnje!»

Dekle mu ga je dalo, pozorno ga je ogledoval.

»Znate brati tista znamenja?« je vprašal Buttler.

»Znam!« je pokimal Old Firehand. »Živel sem mnogo med Indijanci in poznam njihova narečja in tudi njihove pisemske znake.

Tale totem je zelo dragocen, le redkokdaj bo podaril rdeči človek belemu tako važno priporočilo. Pisano je v jeziku rodu Tonkawa in se glasi v prevodu takole: »Njegova senca je moja senca in njegova kri je moja kri, moj starejši brat je.« In pod temi besedami je znamenje Malega medveda. Besedi »starejši brat« sta po nazorih Indijancev še častnejši ko »brat« sam.

Vrnil je usnje dekletu in pridjal:

»Tale totem je priporočilo, ki ga tehtnejšega kar dobiti ne morete! Kdor bi lastniku tega totema storil kaj zalega, bi zapadel maščevanju Velikega in Malega medveda in vseh njunih prijateljev. Dobro ga shranite, da se ne zabriše rdeča barva znakov! Ne vemo še, kako zelo nam utegne koristiti! Saj bomo potovali globoko na zapad v divje kraje, kjer živijo prijatelji in zavezniki rodu Tonkawa. Od takegale koščeka usnja zavisí lahko življenje nas vseh!»

Parnik je plul mimo nekaterih manjših mest in izkrcal ljudi in tovore, novih potnikov pa ni bilo. Kapitan je dal razglasiti, da priplovejo krog druge ure po polnoči do Fort Gibsona. Potniki so legli spat, da bi bili ob dveh spet pokonci, ker je bilo verjetno, da v Fort Gibsonu do jutra ne bo miru. Old Firehand, Droll in Črni Tom so še bedeli in si pripovedovali svoje doživljaje.

Tom in teta Droll sta se že poznala, pa menda tudi ne preveč, Old Firehand pa je Drolla videl prvičkrat v življenju. Oba, Tom in Firehand, bi bila rada kaj več zvedela o Drollovih osebnih razmerah, pose-

bej še, po kaj potuje na zapad, pa čudaški mož je le mežikal s svojimi zvitiimi, veselimi očmi in se izognil takim vprašanjem s šaljivimi pripombami. In na koncu sta sicer vedela, da je Droll dober, celó slaven westman, izkušen lovec in silno zabaven, šaljiv človek, kaj da je pravzaprav in kaj počenja na zapadu, tega pa nista spravila iz njega.

»Povejte,« je dejal Old Firehand, »zakaj pa vam pravijo teta?«

Droll je živahno pomežiknil.

»Saj poznate navado zapada, da dajo vsakemu količakaj znanemu westmanu ali lovcu bojno ime ali priimek po njegovi posebnosti. No — in jaz sem v svoji dolgi suknji res nekoliko ženski podoben in s to mojo suknjo je v skladu tudi moj visoki glas. Bil je čas, ko sem govoril z globokim basom, pa sem se nekoč strašno prehladil in od tistih dob imam tak prevpit glas. In ker mi je razen tega v navadi, da se prav po materinsko zavzamem za vsakega poštenega človeka, ki potrebuje pomoči, so mi iznašli ime teta Droll.«

»Pa Droll je vaše rodbinsko ime?«

»Seveda.«

Mož se je le nekoliko otajal in nemara bi bil še izdal, kdo je pravzaprav, da ni prišla družba gospodov, ki so bili siti kvartanja, pa še žejni. Prisedli so in zapletli westmane v pogovor.

Ko je Droll odhajal spat, je dejal Old Firehandu: »Škoda! Marsikaj bi se bili še pomenili —. Pa jutri še se tuđi dan!

Lahko noč in naglo spite! Po polnoči bo treba vstati!«

Pa zgodilo se je, da so morali vstati še pred polnočjo.

Jedilnica se je izpraznila, steward je ugasnil luči, tudi na krovu je bila tema, le na nosu in na krnu sta goreli predpisani luči. Pri prednji svetiljki je stala straža, ki je opazovala reko. Straža, krmar in službujoči častniki so bili edini ljudje na krovu, ki so še bedeli razen kurjačev in strojnika.

Tudi trampí so se delali, kot da spijo. Ležali so kar na golih deskah krova blizu line, ki je držala v medkrovje. Spali pa seveda niso, prežali so in čakali na ugodno priliko.

»Vraga —!« je klel cornel šepetaje. »Nisem pomislil, da bo stala straža na prednjem krovu —! Mož mi bo napoti —!«

»Nič preveč!« je pravil tovariš. »Tema je, niti ene zvezde ni na nebu. Mož ne bo videl sem do line. Razen tega ima oči uprte v svetlobni stožec na vodi, blešči se mu, posebno, če se obrne po temnem krovu.

Kedaj začnemo?«

»Tako. Na krovu ni nikogar razen častnika in tistega stražnika, potniki so vsi v kabinah. In opraviť moramo, preden prispemo v Fort Gibson.«

»Že imaš sveder?«

»Že. Zlezel bom sedajle v podladje. Zakašljaj, če bi kdo prišel! Upam, da te bom slišal.«

Porinil se je po temi k lini in stopil na prvo stopnico. Spodaj se ni nič genilo. Hitro je zdrknil v medkrovje in tipajoč iskal lino, ki je o njej pravil črnc, da drži v podladje. Našel jo je, se spustil po številnih stopnicah ter obstal v črni temi. Tipal se je od line v stran, zadel ob zaboje in ni mogel dalje. Posvetil si je z vžigalico.

Podladje je bilo za moža visoko, segalo je po vsej sredini ladje in črez vso njeno širino. Zaboji so ležali naokoli, svežnji in drugo tovarno blago.

Brž je premeril z očmi razdaljo do leve ladijske stene in vžigalica je ugasnila. Po temi se je pritpal do stene in nastavljal sveder nizko pri tleh. Rahlo je škrtal po lesovju pa kmalu zadel na nekaj trdega, na pločevino, ki je bil z njo obbit ladijski trup pod vodno črto. Prebiti ga je moral. Da bi priteklo čim več vode v podladje, je moral navrtati vsaj dve luknji. Zlezel je na skrajni konec podladja, navrtal še eno luknjo in zadel spet na pločevino.

(Dalje sledi.)

Najstarejši plug na svetu.

V nemškem mestu Hannover je predal te dni ravnatelj muzeja občemu vpogledu najstarejši plug iz l. 13400 pr. Kr. Plug je star sedaj 5000 let. Pred leti so zadeli na plug v okrožju Aurich v Nemčiji, ko so rezali šoto, v kateri se je skrival. Tisočletja so plug povsem že razjedla, pa vendar je uspelo po parletnem trudu, da so ga spravili v posebno stekleno omaro, én si ga lahko vsakdo ogleda.

Kralj spokornik.

V Rimu je prebival v svoji hiši iz Afganistana v osrednji Aziji pred leti izgnani kralj Amanullah. Te dni je zapustil ekskralj v romarski obleki Rim in se je podal v mohamedanski Rim v Mekko v Arabiji. Naenkratno spreobrnjenje bivšega kralja k strogim predpisom islama se zdi čudno celemu svetu. Eden glavnih vzrokov, da je moral Amanullah zapustiti kraljevi prestol svojih prednikov, je bil ta, ker je hotel uvesti v svoje kraljestvo evropske novotarije, nad katerimi so se spotikali strogoverni mohamedani.

Tudi on bi rad.

Peterček: Mama, zakaj pa hodiš vedno na trajne kodre?

Mati: Zato, ker mi potem 6 tednov ni treba, da bi si jih kodrala.

Peterček: In ne bi bilo mogoče, da bi si dal tudi jaz vrat trajno umiti?

Bahač.

Janez Ničprida je posedoval ogromno zapuščino dveh tet in treh stricev. Obišče ga Jurij Ustnik, in med njima se razvije ta-le pogovor:

— Tako, ti si sedaj milijonar. Čestitam ti, čestitam!

— Res je — pravi Ničprida — in pomisli še to: začel sem čisto brez pare v žepu,